

העגורנים

דילאנא ודיראם

קטעים מתוך הפואמה "דילנא ודיראם"

חלק ראשון

תיש פרא על הרמה,
ודממה המגביהה את קרניו מעלה כשל תיש-הרים.
אל תתקרב אפוא יותר, אתה מורה-הדרך,
ואל תסוג יותר,
מקומה הוא המקום שממנו שרשים חושפים שרשים
והאדמה – את מורשתה.

הסתכל בה, דיראם, הנה האסיף של שנאי-זהב בנגה
דמה, ראה איך היא נמה דבקה לצדה ונשימותיה
מתהימות להבה אחר להבה אל אפסי-המרחקים של
גברותה המרוממה...
אתה זוכר את הרגע שבאת אליה תמים ורך,
צעדיך מתרוננים על היום ועל השגע העצור בשבלים.
אתה זוכר את הערב שנצנץ בעיניך, אותו ערב ראשון
ששניכם השתלטתם בנשיקות על מכמני-הבריאה וחשפתם
אפיק נעלם מתחת לסלעי-הנשמה? לאט לך, דיראם,
שבקסמה פגעת בקני-לבה של דילאנא התלוי ועומד
כאותה דקירה הרוטטת חיות

הביטי אליו דילאנא איך הוא לופת ברקים בידיו ומפיץ רוחות מעל מטתך. ראי איך הוא משתלשל מנשימתך החפוזה כפרי בשל, איך הוא מציב מלכודות לצמחים צפים כמי שמתלהלה לעיניך בסיפי-המים, הביטי איך הוא מכתר את המים כביבשת כדי לצור על דפק-לבך העולה מן המים בדוגיות וקצף... אך כשהוא מתיר את רשתותיו בסוף היום, והפוככים נפורים לכל רוח, הניחי שיישן לו בחזונותיו. הניחי לו, דילאנא, שכל מה שהוא מחזיק על פני האדמה אינו אלא בדל-לבנה שרופה, וכל מה שהוא מסגל לראות אינו אלא את כנפי-שדיך הפרושים על פני האדמה, את הצל של ערבית וגברות.

העירי אותו, דילאנא, העירי אותו משנתו האפופה מתק-שכרון-אלפי לבבות, והעירי אתו את הבקר, שיעורו אליך יחדיו בתשוקה, בהתפעמות ובשמחה, כי הוא האחרון שתראיהו מטרף התוקע בתצורות מטריפות, או כאותו מלצר היוצק גבורה אל תוך גביעי-הטובעים כשהוא נצב באותו שביל קדום סחוף-שרשים וחדות-צמיחה עבתה; והוא האחרון שתראיהו קרב לעמתך כאות המבשר את הסופה בטרם תחבש זו את קסדתה העקבה מדם, ותפרם את מפת-השלחן ותפיץ את הכלים על פני שיש-הנשמות. העירי אותו, העירי אותו דילאנא.

הער אותה דיראם, הער את פרפר-המסתורין וזהב-ומזומו... הער את דילאנא והער אתה את הבית אבן לאבן, אחר תעיר את החצר המקיפה את הבית, ותעיר את הגדר. ולאחר שתגמר את הכל תעיר את הבקר הישן לו אצל הגדר, ותאמר, בואי, דילאנא, ונחזה כמו עינינו בקרינה המדהימה של האדמה בהערותה עצמה ותפארת על שריונו האנושי, ונחשף אחר כך את שדינו כדי שנגיע אל השדות נרעשים מן הטרפים השוקעים אל מקום-נהירתם

שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ וְהַכֶּרֶם, כָּאלוֹ נִסִּינוּ יַחַד לֵהיוֹת פְּצִיעִים
שֶׁמֶעֱבֵר לָהֶם אֵינָם וְלֹא עוֹד...

בוא דיראם, תעיר אותה.
הער אותה, דיראם, הער את דילאנא, את המלאות
המקציפה, ופתח את מפרשיה שעה שהיא נרטטת
מלטופיה המתזזים בבקר, כי אתה קרב אליה
והיא עירמה ואפופה בערפליה...

הער אותה...
הער אותה...
לא רציתי להעיר את האדמה אותו בקר.
לא רציתי שהאדמה תעיר אותי.

כל דבר חולף כשהסימנים משלמים, ומי שנתפס לאנחה,
תלווה האנחה, וכך חולפים – דילאנא ודיראם – לכן לא רציתי
אותו בקר להעיר את האדמה, והיא לא רצתה להעיר אותי.
שניהם היו בטוח-ראיתי. עלם ואשה, והייתי מורה-דרך
האלם כשאני מפלס לפנייהם משעולים טלולים, וכששוטטו
שניהם בתוך צלצלי-הפריחה, הפכתי את הפריחה
לחנגה של נודד עם נודדת.

אך כמורה-דרך לא הובלתי את הנאהבים אלא
למצוי מר, ואמר: אספר את אשר קרה. אפתח במכאבי
שאוכל לפרץ אל המנעמים. עם שאני מדבר נמנו רבים אחרים
אתי: שרשים שונים של פקעיות וסיבים ודם זהב שנסתרגו
יחד בחנגת-רוחות.

סבור הייתי שאתחיל מן המקום שבו חבק האבק את
הסנאים של דילאנא ודיראם, והיו השנים חוזרים מאסוף-
הכמהין, ומלוא-אבקת-התבואה על ראשיהם, כאלו טבלו
בפריחות, והפריחות הליטו אותם בגעש עלוסם החושני.
דומה שנטשו כמה גשיקות בעשב ואלו העשב זנק
לקראתם להשיב את שהותירו מאחריהם.

הם היו חוזרים והאדמה היתה חוזרת מקצירה היומי
 באלפי שבלים ובאלפי להבות, ובאלפי הסתערויות אשר בהן
 מפקירים הגבורים את גורלם לגלים נעלמים, ובאלפי
 מגנים מבקעים ובאלפי ברקים שנתלחלו מנשיקות
 ובעשרים אנשים ששלחו חצים של אפר בדילאנא ובדיראם,
 כך הרכינו ראשיהם לדממה שארתה מעינות
 בדרך והשמה נוריות.

הו, דיראם, היית עלם שנמלט מן המישורים המגוללים בחיזיון.
 הו, דילאנא, היית אשה נמלטת מפני בעלה אצה לקראת
 אין-בררה משתפת, וכמטרפים הציתו את הבערות מסביבם.
 כל אחד הוא ילד, עלם ואשה – ילדים, ואני
 מורה הדרך האלם מוביל אותם בין עצי-אפרסק ואל
 מרומי העננים המבשמים.

לא הייתי מורה-דרך רגיל. הייתי משוטט בין שמורות-עיניכם
 רואה את שהם רואים, מהלל כמותם את הדר-המלכים אשר
 שלחו מפניהם את רסן-הערים כשלח כלבי-ציד,
 ואחר יצאו לחפש את בני עמם.
 הרשה נא לי דיראם, שאלבישך מעיל של נסיכים.
 הרשי נא לי, דילאנא, להעטות עליך שכמה של נסיכה.
 ואשח

חושף מלוא-חזי לחבוטי-הנהר הקדוש.
 הו, זעם, האם היה עלי להנחות עלם בורח ואשה בורחת?
 באמץ-לב של חפרפרות ובמשכרת של עלם התחיל דיראם.
 הוא נהג להעלות ספרים ממקום מחבואם לזכרון-המתים ולצדו
 יחד חולות וחלוקי-דעות לרוכלי-מלים, אחר היה חוזר, בסופו
 של היום לשבת על גג-ביתו, לוגם את תה הערבית שלו ומתבשם
 מניחוחה של אשה שלא עלתה עדין מן הטין אך הוא פגש
 בדילאנא אחרי מאתים שמשות רצופות שפגעו בחלל שהמה
 משאון-הברזל. ובכה.

דילאנא חכתה גם היא אחרי ארבעים מחזורים של תבואה.
 היא קותה להפך את שתי בנותיה למעין תמורה של דם תחת דם.

אקדמה ראשונה

הם נהגו להתרוצץ מפסיב לעמודי העיר, שטופים במשימות
 החרף, עולצים כשחפים, מתנשפים כעורבים. דילאנא התאמצה
 לצוד את תוויי-עלומיו, והוא השתדל להעניק לה רך
 בערפליה. וכשנתגעו נהגו לשבת יחד אצל עמודי העיר,
 היא היתה נרתעת מעט כמו גל, ואף הוא כמותה, כשהם
 משאירים את חלצותיהם המקציפות תלויות על חבלי-הגשם,
 לרבות האבנט המשתלשל של ממלכה בלתי גמורה.

אקדמה שלישית

אני זוכר איך הפתיעו הקסדות זו את זו לאחר
 שנדפדפו שני דפים, שספרו בשבחם של דיראם ודילאנא.
 אני זוכר שהדפים נסתימו והתחילה העיר. אני זוכר שעשרים
 דקירות ננעצו ושני הנאהבים נפוצו מגדות העינות.
 דיראם לא נהרג, אף לא דילאנא, אלא שהם חזרו איש איש
 לערביו. דיראם השמיד את הכלים של האשה שלבה לא עמד
 לה מפני המצור. עצמה דילאנא עיניה מראות את העולם
 בחזון רוחה וקדה בפני העומסים את שנות העמידה לאחר
 המצור. לכן גמעתי את אחרון החיזים בעצמי והמתנתי להרס
 נוסף.

שום אוהב לא נותר. כלם הלכו. כלם דרדרו את פנינת-
 נפשם הגדולה אל המדרון והלכו. כל אחד בעור יום
 אחד ומצא שלבו גם עדין, קד והלה.
 אויה!

הם בוראים את גליהם ומנפצים את התרנים.
 שן אפוא לב, שן מעט. ואתה אינה אלא כד-יין שעוברי-ארח
 פוקדים אותו ברציפות, או פולשים המשתעשעים עם כובשים, ולאחר
 מכן הם נשכחים.
 שן אפוא, שן.

דִּילָאנָא לֹא נִרְדְּמָה עֲדִין.
 בְּעֵלָה הֶלֶךְ לִישׁוֹן וְהִיא לֹא.
 חֲצִיָּה לְדִירָאם וְחֲצִיָּה לְשִׁתִּי בְּנוֹתִיָּה.
 חֲצִיָּה לְבֵית וְחֲצִיָּה לְמַרְחָבִים.

זוהי אי־הודאות של התקופות והמקומות.
 זוהי אי־הודאות של השיר האלים שהגוף שר בין המאהב
 והבועל.
 זוהי אי־הודאות של הבררה כלה, אי־הודאות של המהלומה
 המנפצת את שעתיד לבוא, שמוחה את שעבר.
 הו... מחציתה שוכבת שם ערה, ומחציתה שוכבת פה ערה.

שן לב מטָרֶף.
 דִּירָאם לֹא הֶלֶךְ עֲדִין לִישׁוֹן.
 יְדִידָתוֹ הַחֲדָשָׁה יִשְׁנָה, אֵךְ הוּא לֹא נִרְדָּם עֲדִין.
 הָעִיר וְהַחֲרָבוֹת נִרְדְּמוּ כְּבָר, אֵךְ הוּא לֹא נִרְדָּם עֲדִין.
 הַגְּשָׁרִים נִרְדְּמוּ כְּבָר, אֵךְ הוּא לֹא נִרְדָּם עֲדִין.
 הַמַּיִם, הָעֲנָנִים וְהַרוּחוֹת נִרְדְּמוּ כְּבָר, אֵךְ הוּא לֹא נִרְדָּם עֲדִין.
 כָּל-כָּלוּ לְדִילָאנָא
 כָּל-כָּלוּ לְתַהוּ שְׁאִינוֹ מְאָחָה וְלֹא כָלוּם.
 אָהָה... לֹא נִתְּנָה לוֹ בְּרָרָה בְּעֵנִין.
 כָּאן חֲרָצוּ שְׁנוֹת־הַעֲמִידָה שְׁדִילָאנָא חִיבֵת לְהִשָּׂאֵר אֶצֶל בֶּן-זוּגָה.

שן אפוא.
 שן מטָרֶף אָחַד.
 שְׁאִין לְבָךְ אֶלָּא לֵב בְּלִבְדִּי, וְאִין אֶתָּה אֶלָּא מוֹרֵה־דָרֶךְ לְשִׁנֵּי
 נְאֻהָבִים שְׁלֵא הַשְּׁלִימוֹ אֶת הַבּוּזָה שֶׁל נִשְׁמוֹתֵיהֶם.

גליון 191, דצמבר 1995

מערבית: שמואל רגולנט